

НЕОБХІДНІСТЬ ОНОВЛЕННЯ ТЕХНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНОЇ БАЗИ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ

В умовах господарювання в конкурентному середовищі висока результативність управлінських рішень та раціональність стратегії функціонування підприємства неможливі без реальної оцінки ефективності діяльності та діагностики техніко-технологічної бази (ТТБ) підприємства.

Особливості механізму техніко-технологічного оновлення виробництва і активізації інноваційної діяльності відображені в публікаціях Александрової А.П., що дає характеристику процесу управління технічним оновленням виробництва та планування технічного розвитку підприємства [1]; Кириченко О.С. з визначенням шляхів промислового розвитку [2]; Лойко В.В., що пояснює зв'язок стану ТТБ підприємства з рівнем його економічної безпеки [3] та ін.

На поточний момент гірничо-видобувна галузь України характеризується відносно високим потенціалом, так як має сприятливі природні умови та традиційну спрямованість економіки. Проте стан більшості підприємств галузі близький до незадовільного. Тому вкрай важливим є перегляд методів і способів використання власної ТТБ та розробка таких управлінських рішень, які б підвищили ефективність її використання.

Необхідність підвищення ефективності використання потенційних можливостей вітчизняних підприємств визначається насамперед стратегічною метою їх діяльності, яка примушує суб'єкти діяльності мінімізувати витрати ресурсів, які є в їх розпорядженні, і водночас виробляти таку кількість продукції, яка б задовольнила попит. При цьому продукція повинна бути конкурентоспроможною та реалізовуватися в обсягах, близьких до обсягів виробництва підприємства.

Саме тому виникає потреба аналізу використання ТТБ підприємства, який врахував би весь комплекс факторів виробництва, що впливають на обсяги та якість виробленої продукції.

При розробці організаційних заходів по підвищенню ефективності використання ТТБ необхідно враховувати, що головними напрямками підвищення ефективності використання ресурсів є величина витрат на виробництво і капітальні витрати підприємства на впровадження таких заходів. Ці заходи повинні забезпечити підвищення коефіцієнту використання наявного обладнання, що підвищить продуктивність агрегатів і зменшить питому вагу амортизаційних відрахувань у витратах виробництва; підвищення продуктивності праці і якості робіт, що зменшить кількість відходів виробництва і відповідно додаткових витрат на їх повторну переробку; зменшення величини енергетичних та паливних витрат за рахунок їх економії; скорочення втрат робочого часу, що зменшить питому вагу фонду оплати праці в собівартості.

Підвищення технічного рівня виробництва включає фактори з підвищення рівня автоматизації та механізації робочих процесів; модернізації обладнання; впровадження нових та удосконалення діючих технологічних процесів, поліпшення використання обладнання; покращення використання робочого часу і ліквідації втрат робочого часу; налагодження постачання та зниження витрат паливно-енергетичних ресурсів.

Впровадження заходів потребує розробки відповідних підходів та інструментарію оцінки і оптимізації використання ТТБ підприємства. У зв'язку з цим постає питання про вибір інструментів оцінки потенціалу підприємства, який дозволить оперативно визначити внутрішні можливості та слабкі сторони господарської одиниці, знаходити приховані резерви з метою підвищення ефективності її діяльності.

Список літератури

1. Економічне управління технічним оновленням виробництва / під ред. **В.П. Александрової**. К.: Либідь. 1993. 248 с.
2. **Кириченко О.С.** Етапи промислового розвитку та загальні тенденції еволюції. *Причорноморські економічні студії*. Вип. 40. 2019. С. 30-34.
3. **Лойко В.В., Рибальченко Н.П.** Виробнича (техніко-технологічна) складова економічної безпеки підприємства. *International Scientific Journal*. URL: <https://www.inter-nauka.com/ua/issues/conf-2016/march>